

Nem tudna adni valamennyit?

Szegénységek

MESTERHÁZI

Mónika
Visszafigyó táblák
Cserépfalvi, 1992Hol nem volt
Cserépfalvi, 1995Nem hittem volna
Belvárosi, 1999Sors bona
Osiris, 2007

1. Az irodalmi est legvégén a megmaradt torták és péksütemények szétosztása zajlott. Elhoztam egy szelet tortát, aztán még egy zacskó – azt hiszem – croissant-t. Már akkor felmerült bennem, hogy odaadhatom a hajléktalanoknak. A Blahán *duly* meg is érkezett egy kapucniba húzott arc. A beton virágágyásba dobott cigaretták és italosüvegek közt keresgél. Kérdeztem, péksütemény nem érdekl-e, mert voltam egy bulin, és maradt. Nem mondott semmit, átvette. Aztán tovább keresgél, majd később látom, hogy odalép egy szemeteshez, és a teli zacskót kidobja. Meglehetősen dühös lettem, hiszen valakinek az még jó lehetett volna, teljesen friss étel, fél órával korábban azt ette a társaság. Aztán eszembe jutott, hogy nyilván spejzol. Hova tehetné? Nem tud egyszerre öt száraz péksüteményt megenni. Vagy ha nem – a következő hajléktalan is ott fogja keresni. . .

Ez után úgy öt perccel megáll mellettem egy normálisan öltözött nő, nagyjából a kortársam. „Nem tudna adni valamennyit, semmi pénzem nincs, nem tudok semmit venni.” Nem, mondom, elfordulok, és azon a kínos kérdésem gondolkodom, hogy ezt teljesen civil, mondhatnám, kezdő hangon mondta. Persze nem írnám le ezt, ha nem adtam volna valamit, egy százast, megköszönte, mindketten szégyenkezünk.

2. Nem tudom azt megvenni, kisfiam. Vettem neked pudingport. Tudod, Árpádka, anya nem hozott most magával sok pénzt. Ezt most kifizetjük, és negyven forintot még visszakapunk. Elnézést, előreengedne, már nem bírok a kisfiammal, nagyon fáradt. Köszönöm. Tudja, nem vettem volna meg a pudingport, de most lesz a születésnapja.

3. Egy hatéves körüli kisfiú utazik a nagymamájával a metrón. A metróvégállomás közelében álló vágányokról, szerelőműhelyekről beszélgetnek. Aztán a végállomáson bementek, hogy ne gyűjtsünk rá, amíg el nem hagytuk az állomást, erre a nagymama beindul.

– Neked dohányzik valaki a környezetben?

– Dédnagypapa – halkan.

– Kicsoda??

– Dédnagypapa.

– De hát ő már rég meghalt. – Kis szünet. – Igen, dédnagypapa és dédnagymama dohányzott, de ők már meghaltak, mert megártott nekik a sok cigaretta.

A kisfiú hallgat.

Ha a kisfiú az egész családból a dédnagypapát említette, nyilván közel állt hozzá. Milyen rég halhatott meg, ha az egész gyerek csak hat éves?

Mesterházi Mónika

Egy prágai közértben

Egy öregúr, hatvan kilósra felbízott Rába György a szokott gyámolítással közös nyelv híján csak jelzi, melyik kenyeret vegyem, az egyformákból melyik nagyobb vagy melyik olcsóbb, izesebb, felcsillan a szeme, hogy magyarka vagyok, örülök, hogy örül, birtelen felmondja az Akácós út négy sorát, értem-e, mert ő nem érti, van kilenc kanárim, válaszolom erre csebul, ő is egy újabb költeményt búz elő, iskolába: fáj a lába, hazamenni: nincsen semmi. Esik, esik, szinte zuhog mondom én is a készletemből, nébány szót még kicserélünk, hazamegyünk, mosolygok, nincsen semmi.

Kíváncsiság

Az állatok kíváncsisága miért jobb, mint az embereké? A macskáé, a madaraké, a kutyáé? Mert, mondjuk, nem akar hozzám benyitogatni, ellenőrizni? Nem akar beleszólni, konklúziót levonni, csak ami amúgy is rá tartozik? A madarak rebbenő kíváncsiságát szeretem. A kutya részesüljön akaró kíváncsiságát is. Mit csinálunk? Ebben olyanok, mint a gyerekek. Ehhez képest a macskáké? Főleg a mihez tartás. De az is rendben van. Meddig érnek kölcsönös határaink. Szeretné tudni.

Az ember kíváncsisága kevés. A tudáshoz is kevés, mert kell még türelem is. (Ámbár szorgalom kíváncsiság nélkül? Azt azért ne.) A kapcsolatokhoz is kevés a kíváncsiság, nevezzük inkább érdeklődésnek és nyitottságnak, ami oda kell. Amit kíváncsiságnak nevezünk, abba én beleérték valami kutakodást is, úgy látszik (pedig ez már egy másik szó, másik árnyalat). Na de nem. Mert „érdekelhet” egy ember úgy is, mint jelenség. Akkor pusztán kíváncsi vagyok rá, megfigyelem. (Vagyis: érdekel, de nem érdekel.)

Egyébként ilyesmiből fakadnak a nagy félreértések is. Az egyik ember kapni akar valamit, a másik meg eltölteni az idejét. Vagy adni akar, anélkül hogy a másik el akarná fogadni. Brrr. Mindegy ugyanoda jutok vissza.